

Belváros, Petőfitelep, Móraváros:

Újjaválasztották a népfrentbizottságot

Tegnap, hétfőn este három körzeti népfrentbizottságot választottak újjá Szegeden. A Belváros I. választási gyűlésén dr. Deák Ferenc elnököt, beszámolóit Kovács István tartotta. Ott volt az I. kerületi tanácsi hivatal vezetője, Korek Józsefné dr. A népfrent megyei elnökségét dr. Szőkefalvi-Nagy Béla akadémikus képviselte. A Belváros I. népfrentbizottság elnöke Szabadi Tibor, titkára Fráter György lett. A gyűlés 55 tagú bizottságot választott. A Petőfitelep II. körzet választógyűlésén Bézi Ferenc elnököt, beszámolóit Kecskeméti Illés tartotta. A gyűléseket részt vett és felszólalt Molnár Sándor megyei népfrenttitkár is. Az újjaválasztott 38 tagú bizottság elnöke Robiczek Tihamér, titkára Kecskeméti Illés lett. A móravárosi választási gyűlésen, melyen Arnai László elnököt, Király József tartotta beszámolóit. A gyűléseket részt vett és felszólalt

kács Imréné országgyűlési képviselő és Hofgesang Péter, a népfrent városi titkára is. A móravárosi bizottság elnökéül Teleki Ferencet, titkárául Király Józsefet választották meg. A Belváros I. népfrentbizottság választási gyűlése nagy jelentőségű volt a város részében. A nagy területű és nagy lélekszámú körzetben ugyanis mindeddig egy bizottság végezte az — éppen a terület nagyságából következően — igen nehéz munkát. A napokban már megválasztották a Belváros II. bizottságot. Tegnapról kezdve tehát a hazai Népfrentnek két bizottsága oszthatja meg egymás között a feladatokat. Ezáltal nyilván eredményesebbé válnak munkájuk. Gedó, Baktó, Fodortelep, Cncsatelep, Új-Petőfitelep — a nevek közül is látható, hogy nem lesz könnyű dolga a Petőfi II. most megválasztott bizottságának. Még akkor

sem, ha másfajta gondokkal keresik fel a választópolgárok, mint — mondjuk — a Belváros I.-et. A tegnapi gyűlésen olyan lakosok is szót kértek, akiknek házában még petróleumlámpa világít, s olyanok is, akik már a telefon ügyében szerettek volna tájékozódni. Móraváros is azon részét közé tartozik Szegednek, ahol a lakóknak a sáros utakkal és átjárókkal, a rossz járdákkal kell birkóznuk. Sok szó esett ezekről a gondokról is a választási gyűlésen, ám még több felszólaló beszélt arról, hogy jó lenne végre biztosítani a városrész sorsáról. Hiszen a móravárosi épületek többségére ráferne a tatarozás. A házakat is bővíteni kélné, hogy a lakásgondokon enyhítsenek, ám a lakók egyelőre nem foghatnak lozzá. Nemcsak a városrész lakóinak, hanem új népfrentbizottságának is mozgalmak évei következnek.

Mindenki fóruma

VALASZOK A TANAGSTAGOK BESZAMOLOIN ELHANGZOTT KERDESEKRE

A lakóházak és környéküknek rendje után legfontosabb az utcák tisztasága. E feladat ellátása ma már mindössze két szervre tartozik Szegeden, s ennek megfelelően a választókat is Korek Józsefné dr., az I. kerületi tanácsi hivatal elnöke és Bárdos Miklós, a Városgazdálkodási Vállalat igazgatója adja meg.

Úttisztításra: 7 millió

A hivatal éves költségvetése 264 kilométer úttisztítást kalkulálja, ebből 51 kilométer aszfaltburkolatú, 54 kilométer kőburkolatú, 4 kilométer macadám és 155 kilométer útnak nincs semmilyen burkolata: földút. Nyilván, hogy a takarításukkal szemben nem azonos a követelmény, vannak naponta, hetenként kétszer, havonként kétszer, s végül csak félvenként takarítandó utak. A költségvetés 7 millió forintot biztosít e célra, a hőltakarítás költségei nélkül.

A Városgazdálkodási Vállalat — mely teljes mértékben elismeri a lakosság kritikai észrevételeit a város elhanyagoltságáról — első erőfeszítésként szigorúbb ellenőrzéssel igyekszik megakadályozni, hogy a személgyűjtő járművek dolgozóit a tartályok kiürítésekor szemétkupacokat hagyjanak a járdák szélén, mert ez már

Körzetekre osztották a várost

A száraz téli hónapokban felgyülemlett por eltakarítása az utcákról szinte reménytelen mindaddig, amíg bármikor fagyhat, a vállalat seprőautóinak — egyetlen kivétellel, de ez csak kitérő burkolatú utakon használható — nincs porszívójuk, s így csak felkavarják, de el nem takarítják a szemetet.

A tavaszi nagytakarítás remélhetőleg szemmel látható javulást hoz majd. Tavaly még csak 5 volt, most már 9 Skoda locsolóautója van a cégnek (bár 2 meglehetősen rossz állapotban). A várost körzetekre osztották, s mindegyik tisztántartásáért felelőst jelöltek ki. Ha az ellenőrzés során nem merül fel panasz, alapbérükre megkapják a prémiumot, ha kifogás van, 25–50–75 százalékat megvonják tőlük. Az idei szerződés szerint Tarjánt is takarítják, az oda vezényelt önjáró takarító gépek személyzete elé célprémiumot tűztek ki, hogy az ügyvezetés folyókévek mindig tiszták legyenek. A vállalatnak van még három ilyen kitérő kisgépe, de nem találnak vállalkozót vezetésükre. Többben, mint például a

18-as számú választási kerületben Regdon Géza, az 52-esben dr. Radnai László sürgette a hid és feljáróinak rendszeres takarítását. A vállalat igazgatója utasítást adott a semmivel sem magyarázható hanyagság megszüntetésére.

Közös ellenőrzések

Bár havunk az idei télen nem volt, néhány szó a hőltakarításról. A városgazdálkodásnak idén 10 tollóval használható járműve van. A felkészülést tételesen felülvizsgálták, s úgy találták, jobb mint a korábbiak. Tártyilagosan meg kell azonban állapítani, hogy a géppark ma sem alkalmas nagy tömegű hó gyors eltávolítására. Az átjárókkal is baj lett volna, bár a vállalat építőmunkáit is beosztották az erre a feladatra beszerzett kisgépek mellé. Illuzorikus elvárás tehát a külső városrészek lakóitól ma még, s az is lesz sokáig, hogy náluk is úgy takarítsa el a város a havat, mint a centrumban. Nincs is ez így sehol.

A kerületi hivatal, akárcsak a DEMÁSZ-szal, a városgazdálkodással is olyan egyezségeket kötött 1972-re, hogy csak azért fizet, amit valóban el is végzett a vállalat. A módszer is hasonló: közösen ellenőrznek és értékelik a tapasztaltakat.

Tájmúzeum – társadalom

Azt hiszem, Juhász Antal muzeológus „tájmúzeum”-mal foglalkozó cikke sok szegedi lakópatríót érdeklődését megbizsergette. Az igény, amelyet ezúttal a szakember fogalmazott meg, a társadalom sűrűjében is hangot kap olykor, számtalan ember érzi, hogy a fejlődés sok mindent elsöpör iramában erősen fogyatkoznak régi értékeink. Elég itt talán Juhász Antalnak arra az adatára utalnunk, hogy Szegeden a negyvenes években még 318 napsugárdíszes házat találtak a kutatók, s ezek száma az 1971. évre 153-ra csökkent. De nemcsak a házak tűnnek el, eltűnik lassan, illetve sokat változik a házbelső képe is. Gondoljunk csak arra, hogy a háztartási gépek, az új lakásberendezési tárgyak, új fém- és műanyag-edényfélések mennyire megváltoztatták a pár évtizeddel korábbi állapotokat. S hány napsugárdíszes és más népi fogantatású építkezési formát változtatott meg a fejlődés, külső megjelenésében is. Ismertem egy faluban egy közel szótövevényes esztendő parasztházat, gazdájának egyetlen leánya pedagógiai főiskolát végzett, s visszatérve a falujába a szülői házában rakott fészket. A régi ház utcai szobáját átalakították, kiszedték a homlokfalából a Bach-korszakból származó apró ablakot, nagyt építettek bele, a földpadlóját parkettázták, mennyezetgerendázatára ka-

munkákon jártam ott, azt mondták két órákor nyitják az ajtót, s nyitáskor két fekete ruhás öreg parasztszösznyit találtak a ház előtt. — Többször voltunk már itt — mondták a kérdésekre. — Szeretjük megnézni a régiségeket. De jönnek ide az iskolások, idősebbek is, meg látogatók máshonnan, sokan szeretik a régieket megnézni.

Nem kérdeztem sem ott, sem a zalaegerszegi skanzenben, hogy éventek hányan érdeklődnek a népiélet megrögzött hagyományai iránt, de valószínűleg tartom, hogy a szegedi tájmúzeum, ahová folyamatosan elvihetnék a város iskoláinak fiataljait, amit felnőtt társadalmunk ezrei, a városban megforduló vendégek érdeklődő csoportjai szívesen látogatnának — népszerű látványossága lehetne a városnak.

A tájmúzeum gondolata tehát nemcsak a múzeumi szakemberek, hanem a társadalom is érdekli. Nem hangos igény ez, nem verik dobra az emberek, de a hagyományokhoz való belső kötődés érzelmi rendszerében benne él a régi házak becsülése, szeretete is.

A tájmúzeum és társadalom egymásra hatásában sok tényezőt lehetne felsorolni. Első és legfontosabb, a hagyományokhoz való kapcsolatok ápolása, a múlt és jelen összevetéséből ösztönösen kifarjadó szocialista hazafiság gyökéresztése, erősödése, másik az, hogy a tájmúzeum létrehozásában, fenntartásában a társadalmi közösségek — ifjúság, üzemek, gyárak stb. — tevékeny múzeumbarátokká válhatnak. Végül annyit, hogy ideje lenne arra is gondolni, hogy az alföldi tájon létesült régi munkásház-munkácsalád régi otthonát is megtartani a jövőnek kortörténeti dokumentumként.

munkákon jártam ott, azt mondták két órákor nyitják az ajtót, s nyitáskor két fekete ruhás öreg parasztszösznyit találtak a ház előtt.

Többször voltunk már itt — mondták a kérdésekre. — Szeretjük megnézni a régiségeket. De jönnek ide az iskolások, idősebbek is, meg látogatók máshonnan, sokan szeretik a régieket megnézni.

Nem kérdeztem sem ott, sem a zalaegerszegi skanzenben, hogy éventek hányan érdeklődnek a népiélet megrögzött hagyományai iránt, de valószínűleg tartom, hogy a szegedi tájmúzeum, ahová folyamatosan elvihetnék a város iskoláinak fiataljait, amit felnőtt társadalmunk ezrei, a városban megforduló vendégek érdeklődő csoportjai szívesen látogatnának — népszerű látványossága lehetne a városnak.

A tájmúzeum gondolata tehát nemcsak a múzeumi szakemberek, hanem a társadalom is érdekli. Nem hangos igény ez, nem verik dobra az emberek, de a hagyományokhoz való belső kötődés érzelmi rendszerében benne él a régi házak becsülése, szeretete is.

A tájmúzeum és társadalom egymásra hatásában sok tényezőt lehetne felsorolni. Első és legfontosabb, a hagyományokhoz való kapcsolatok ápolása, a múlt és jelen összevetéséből ösztönösen kifarjadó szocialista hazafiság gyökéresztése, erősödése, másik az, hogy a tájmúzeum létrehozásában, fenntartásában a társadalmi közösségek — ifjúság, üzemek, gyárak stb. — tevékeny múzeumbarátokká válhatnak. Végül annyit, hogy ideje lenne arra is gondolni, hogy az alföldi tájon létesült régi munkásház-munkácsalád régi otthonát is megtartani a jövőnek kortörténeti dokumentumként.

Ormos Gerő

Filmek, sorozatok

KÉPERNYŐ

Bár rovatunk elsősorban a tévé önálló produkcióival, művészeti-kulturális, társadalmi, gazdasági és más jellegű filmjeivel, riportjaival, tehát saját vállalkozásaival foglalkozik, időnként szöveg tesszük a műsorszerkesztés problémáit is. Így, korábban és kitartóan emlegettük föl, hiányzik a hétvégi programokból a szélesebb érdeklődés tervezésének igénye, hogy az egyes, viszonylag szűkebb közönséghez szóló adások helye nem feltétlenül a szombat—vasárnap fő műsoridőben van. Véleményünkkel — úgy gondoljuk — nem állunk egyedül, s hogy az utóbbi hetek észrevehető változást hoztak, a szerkesztők rugalmas munkáját dicsérik. Nem kellett messzire menniük, természetes lehetőségnek kínálkozott fel a mozifilm, azoknak az alkotásoknak felújítása a képernyőn, melyek részint a mozikban korábban nagy közönségsikert arattak, részint jeles rendezői eredményeknek a forgalmazás szempontjából ma már muzeális értékű munkáit. Melleztük ugyancsak népszerűek a klasszikus irodalmi művek sorozatfilmes adaptációi, és az ifjúsági regényemlékeket felelevenítő romantikus kalandok is.

Belőlük kaptunk csokorra valót az elmúlt hét szombat—vasárnapján. Marcel Aymé novellájából a kitérő jellemzésű, Bourvil játéka avatta különleges élménnyé A faljáró filmváltozatát, a világhírű lengyel rendező, Andrzej Wajda pedig első nagy alkotásával (A mi nemzedékünk) mutatkozott be. Wajda életművét egyébként a televízió teljességében vetíti le az elkövetkező szombat éjszakai előadásokon. A sorozatfilmek közül a Sienkiewicz-regényből készült Michal úr kalandjai már hetedik epizódjánál tart, s most indult a Forsyte Saga népszerűségének nyomába az ugyancsak angol vállalkozás: Thackeray a Hiúság vására című regényének tévéfilmváltozata. A tizenkilencedik század kitűnő írója, a kritikai realista Thackeray erősen kötődik az angol irodalmi hagyományokhoz, a társadalom tizenkilencedik századi nagy realista ábrázolóhoz, Smollettohoz, Fieldinghez (Tom Jones regényének azonos című filmváltozata néhány éve ment a mozikban), s a társadalmi regény tradíciójából sajátos típusú történelmi regényt alakít ki maga

Liebmann Béla felvétele
A Forsyte Saga-ból már ismerős Susan Hampshire, a Hiúság vásárának Becky-je

számára. Visszafordulása a XVIII. század regényeinek felépítéséhez, stílusához — írja Lukács György — szatirikusan megnyilatkozó családására vezethető vissza a polgári erkölcsök, a korabeli politika és a társadalmi és politikai élet viszonyai iránt. Kiváltképp sajtószertű Thackeray-nél a magánélet erkölcsrajzának szatirikus tükre a történelmi események felidézésében, s mint

ilyen, a nézőnek friss élményekkel nyílik módja összehasonlítani tenni: milyen volt a társadalom ábrázolása a Forsyte Saga-ban és milyen lesz itt. A Hiúság vására — első epizódjából megítélhetően — Galsworthy regényének nagyszerű sorozatadásihoz hasonlóan tartalmas, kellemes szórakozást ígér.

N. I.

Kohán György hagyatéki kiállítása

Ha valahol, Vásárhelyen igazán ismerik Kohán György művészetét. Vasárnap mégis olyan képeiből nyílt kiállítás a Tornyai-múzeumban, amelyek a vásárhelyiek most láthatnak először. A 25 képet a nagy művész gyulai hagyatékából válogatták. Közöttük vannak a művész különleges hatású viasztemperái, amelyek sajátos szint jelentenek Kohán munkásságában. A Kossuth-díjas festőnek ezzel a stílusával is ezen a tárlaton találkozhatott először a megnyitásra szép számmal összegyűlt vásárhelyi közönség.

A március végéig látogatható kiállítást — dr. Dömötör János múzeumigazgató bevezetője után — dr. Kószó Pál főorvos, a nagy művész egyik legjobb barátja szuggesztív hatású előadással — tárlatvezetéssel nyitotta meg. — Kohán György sohasem festett egyetlen önarcképet sem —

mondotta a többi között —, de minden képe egy-egy mozaik festői és emberi arculatához. Ezt a festői és emberi portrét — mint tudjuk — a földhöz, a tájhoz és a földet művelő emberhez való szoros kötődés határozza meg elsődlegesen.

Az ünnepi megnyitón hanglegmezről részletek hangzottak el Kohán kedvenc zeneszerzőjének, Beethovennek két szimfóniájából, a III.-ból és az V.-ből.

Brigádok versenye

A Böripari Dolgozók Szakszervezete versenyt hirdetett a szocialista címért küzdő brigádok között szellemi vetélkedőre. A Pannónia Szórmekekészítő és Szórmekekészítő Vállalat budapesti központi gyárában rendezték meg a középdöntőt,

amelyen az első és második helyet a szegedi „szórmekek” szerezték meg. Első lett a Petőfi-brigád, második a November 7.-brigád. E szép eredmények után biznak abban, hogy az országos döntőn is megállják majd a helyüket.